

ните Вазови функции¹⁸. При парадигматичната оценка на Вазовото творчество от голямо значение е опозицията *лирик* – *епик*, която, с известни преакцентирания по-нататък, играе роля и при рецепцията на Яворовата поезия. Само че, докато при функционалното раздробяване на Вазов, *лирик* е препоръчаната, оптимална за „ограничения дар“ (Пенчо Славейков) функция, то при Яворов, освен че е признавано за ненадломима творческа природа, *лирическото* е включвано и в други категориални редове и често е изпълвано с отрицателни значения.

През 1896 и 1903 г. повествованията на Вазов с някои изключения („Немили-недраги“, „Неотдавна“) сякаш безвъзвратно са причислени към парахудожествата или към още по-силно възненавидяната от кръга „Мисъл“ публицистика. По този начин те са отъждествени с безстойността, не-значещото, нефункционалното в българската литература. В този смисъл известната статия на д-р Балджиев „Под игото“, изцяло съставена от литературоведски аргументи против едноименния роман и срещу Вазовата функция *романист*, действително е един съкрушителен удар, нанесен върху единното лице на *автора*. В известен смисъл тя затваря реторическия цикъл, насочен срещу монолитния и монополно прострян над родната литература *писател*.

Появилите се доста по-късно статии на Ст. Минчев и на Б. Ангелов (през 1903) са резонансни по своята същност и дооформят, затвърждават тезата „издребнял писател“. Към този ред антивазовски критически текстове може да отнесем и манифестно звучащата студия на д-р Кръстев „За тенденцията и тенденциозната литература“. В нея интригува раздвоението между поставената цел – да се постави проблемът, да се класифицират видовете тенденции – и същността – съсредоточаване на атаките срещу *романиста* и *разказвача* Вазов. Всъщност, може да се твърди, че на практика продължителното заклеймяване на тези две Вазови функции води до избистряне и